

WSP

Wielkopolskie Stowarzyszenie Podatkowe

nr 3/2016

ISSN 1642-8110

doradca

Szanowni Czytelnicy,

zapraszając do lektury nowego wydania kwartalnika „Doradca” pragniemy Państwu przedstawić niektóre zmiany w przepisach prawnych dotyczące podatków CIT, PIT i VAT . Polecamy też zapoznanie się z najnowszym komunikatem Ministerstwa Finansów dotyczącym wdrożenia Jednolitego Pliku Kontrolnego.

W stałej rubryce Orzecznictwo Sądów Administracyjnych podajemy najnowsze wybrane wyroki WSA, NSA, TSUE oraz interpretacje dyrektorów Izby Skarbowych.

Podsumowaniem jesiennej działalności szkoleniowej była organizacja VI Konferencji Stowarzyszeń Podatkowych, która odbyła się w hotelu Imperial Spa w Sianożętach. Tematami wiodącymi były zmiany w Ordynacji podatkowej i postępowaniu podatkowym w roku 2017 oraz Podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, podatek od towarów i usług (w tym JPK) z uwzględnieniem zmian od 1 stycznia 2017 roku, do omówienia których zaproszono wybitnych specjalistów. Liczna frekwencja była potwierdzeniem trafności wyboru zarówno tematyki jak i wykładowców. Ożywione dyskusje, miła, koleżeńska atmosfera, a także oferta hotelowa były czynnikami oddziałyującymi na udany – zdaniem uczestników - przebieg konferencji. W tym miejscu pragniemy zasygnalizować kolejny wykład na temat aktualnych zmian w przepisach podatkowych, który poprowadzi Pan Tomasz Wojewoda w styczniu 2017 roku.

Życzymy przyjemnej lektury

Redakcja

Spis treści

I. AKTUALNOŚCI

1. Limity podatkowe na 2017 rok	3
2. Obowiązek prowadzenia ksiąg w 2017 roku	5
3. Rozliczenie kosztów podróży służbowych przedsiębiorcy – Ministerstwo Finansów wyjaśnia	5
4. Skanowanie faktur i ich przechowywanie w formie elektronicznej – interpretacja organu podatkowego	7
5. Czy wystawienie faktury zwalnia z obowiązku ewidencji transakcji w kasie rejestrującej? – interpretacja organu podatkowego	8
6. Uchwalono ustawę o centralizacji rozliczeń jednostek samorządu terytorialnego	9
7. Przedłużono termin składania JPK VAT podmiotom z sektora finansów publicznych	10
8. Wdrażanie Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK) – ważny komunikat Ministerstwa Finansów	10
9. Jednolity Plik Kontrolny i elektroniczne kontrole podatkowe	11
10. Wzór nowej deklaracji importowej	11
11. Nowelizacja przepisów o zwrocie VAT od importu towarów związana ze zmianami w prawie celnym	12
12. Stawka godzinowa przy umowach zlecenia I o świadczenie usług od 1 stycznia 2017 roku	12
13. Deklarację VAT-14 można składać drogą elektroniczną bez kwalifikowanego podpisu elektronicznego	13
14. Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie inwentaryzacji	14
15. Cena promocyjna nie zawsze wpływa na rozliczenie VAT – wyrok NSA	14
16. Podatek od sprzedaży detalicznej zostanie zawieszony	16
17. Inwentaryzacja niektórych składników aktywów	16
18. Wstępna opłata leasingowa jako koszt podatkowy – interpretacja organu podatkowego	17
19. Odliczanie VAT z faktur zawierających braki formalne – wyrok TSUE	18

II. ORZECZNICTWO SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH I INTERPRETACJE 19

I. AKTUALNOŚCI

1. Limity podatkowe na 2017 rok.

O możliwościach i formach rozliczeń osób prowadzących działalność gospodarczą decydują limity wyrażone w euro. Do przeliczenia na złote limitów, które będą obowiązywały w 2017 r., w zakresie dotyczącym:

- statusu małego podatnika,
- jednorazowego odpisu amortyzacyjnego,
- przychodów uprawniających do korzystania z ryczałtu ewidencjonowanego i opłacania go za okresy kwartalne,

zastosowanie ma średni kurs euro ogłoszony przez NBP 3 października 2016 r., który wyniósł 4,2976 zł/euro (tabela NBP nr 191/A/NBP/2016).

1. Status małego podatnika

Stosownie do art. 5a pkt 20 updog i art. 4a pkt 10 updog, status małego podatnika - w zakresie podatku dochodowego - przysługuje podatnikowi, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego VAT) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1.200.000 euro.

Przeliczenia tej kwoty należy dokonać według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, a wynik przeliczenia zaokrąglić do 1.000 zł.

Zatem w 2017 r. małym podatnikiem będzie podatnik, u którego przychody ze sprzedaży za 2016 r. nie przekroczą kwoty **5.157.000 zł**.

2. Jednorazowy odpis amortyzacyjny

Z regulacji art. 22k ust. 7 updog i art. 16k ust. 7 updog wynika, że podatnicy w roku podatkowym, w którym rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej oraz mali podatnicy, mogą dokonywać jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych zaliczonych do grupy 3-8 Klasyfikacji, z wyłączeniem samochodów osobowych.

Wymienieni podatnicy metodę jednorazowej amortyzacji mogą zastosować tylko w odniesieniu do środków trwałych, które zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w danym roku podatkowym. Przy czym łączna wartość tych odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć w danym roku podatkowym równowartości kwoty 50.000 euro.

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

W 2017 r. limit jednorazowego odpisu amortyzacyjnego będzie wynosić **215.000 zł** (tj. 50.000 euro × 4,2976 zł/euro, po zaokrągleniu do 1.000 zł).

Warto dodać, że w przypadku podatników podatku dochodowego od osób prawnych, metody jednorazowej amortyzacji nie będą mogli stosować podatnicy rozpoczynający w 2017 r. działalność gospodarczą, którzy zostali utworzeni m.in. przez osoby fizyczne, które wniosły na poczet kapitału nowo utworzonego podmiotu uprzednio prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo albo składniki majątku tego przedsiębiorstwa o wartości przekraczającej łącznie równowartość w złotych kwoty co najmniej 10.000 euro, czyli 43.000 zł (tj. 10.000 euro × 4,2976 zł/euro, po zaokrągleniu do 1.000 zł).

3. Opłacanie podatku w formie ryczałtu ewidencjonowanego

Przepisy art. 6 ust. 4-6 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. nr 144, poz. 930 ze zm.) wprowadzają limity przychodów uprawniające do korzystania z opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych podatników, którzy kontynuują prowadzenie działalności gospodarczej.

Podatnicy, o których mowa będą mogli w 2017 r. opłacać ryczałt ewidencjonowany, jeżeli ich przychody za 2016 r. uzyskane z działalności gospodarczej nie przekroczą równowartości 150.000 euro, czyli kwoty **644.640 zł**.

Należy przy tym zauważyć, że limit w tej wysokości dotyczy:

- przychodów uzyskanych z działalności prowadzonej przez podatnika wyłącznie samodzielnie,
- sumy przychodów uzyskanych przez wspólników spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych - jeżeli podatnik uzyskiwał przychody wyłącznie z działalności prowadzonej w formie spółki,
- odrębnie - przychodów uzyskanych z działalności gospodarczej wykonywanej samodzielnie oraz sumy przychodów wspólników spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych - jeżeli podatnik jednocześnie prowadził działalność samodzielnie, a także w formie spółki,
- przychodów z działalności gospodarczej prowadzonej przez podatnika, który za część 2016 r. opłacał podatek w formie karty podatkowej i za część według skali podatkowej.

Trzeba dodać, że podane limity będą miały odpowiednie zastosowanie również przy wyborze na 2017 r. opodatkowania ryczałtem ewidencjonowanym przychodów ze sprzedaży (z określonymi wyjątkami) przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, o których mowa w art. 20 ust. 1c updog, w tym również w ramach wspólnej własności, wspólnego posiadania, wspólnego użytkowania upraw, hodowli lub chowu lub w ramach wspólnego przedsięwzięcia. Tak wynika z art. 6 ust. 1d i 7 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

Z kolei do opłacania w 2017 r. ryczałtu za okresy kwartalne uprawnieni będą podatnicy, gdy przychody za 2016 r. uzyskane:

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

- z działalności prowadzonej samodzielnie, albo
- przez spółkę cywilną osób fizycznych lub spółkę jawną osób fizycznych, której są wspólnikami,

nie przekroczą równowartości 25.000 euro, czyli kwoty **107.440 zł**.

2. Obowiązek prowadzenia ksiąg w 2017 roku.

Limit przychodów za 2016 r. decydujący o prowadzeniu ksiąg rachunkowych w 2017 r. wynosi 5.157.120 zł

Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie będą zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2017 r., jeżeli ich przychody za 2016 r. wyniosą co najmniej równowartość w walucie polskiej 1.200.000 euro. Powyższe wynika z treści art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości oraz art. 24a ust 4 updog. Limit zawierający się w tych przepisach przelicza się na walutę polską po średnim kursie ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski, na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok obrotowy.

Średni kurs euro ogłoszony przez NBP na pierwszy dzień roboczy października, tj. 3 października 2016 r., wynosi 4,2976 zł/euro (tabela nr 191/A/NBP/2016). Zatem limit przychodów za 2016 r. decydujący o prowadzeniu ksiąg rachunkowych w 2017 r., wynosi: 1.200.000 euro × 4,2976 zł/euro = 5.157.120 zł.

3. Rozliczenie kosztów podróży służbowych przedsiębiorcy – Ministerstwo Finansów wyjaśnia.

Ministerstwo Finansów opublikowało na stronie internetowej (sip.mf.gov.pl, nr dokumentu 120453/K) obszernie wyjaśnienia dotyczące podróży służbowych przedsiębiorcy, które obejmują: definicję podróży, rodzaje wydatków, które stanowią koszt uzyskania przychodów oraz zasady przeliczania kosztów wyrażonych w walucie obcej.

Za podróż służbową osoby prowadzącej działalność gospodarczą (przedsiębiorcy) Ministerstwo Finansów uznało wykonywanie zadania w ramach prowadzonej działalności poza miejscowością, w której znajduje się siedziba przedsiębiorcy lub stałe miejsce wykonywania działalności. Przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wszelkie faktycznie poniesione i właściwie udokumentowane wydatki związane z podróżą służbową, o ile wykaże, że zostały one poniesione w celu osiągnięcia przychodu, zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodu i nie zostały wymienione w art. 23 ust. 1 ustawy o PDOF.

Do wydatków, które mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, Ministerstwo zaliczyło:

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

- koszty przejazdu pociągiem, autobusem, promem, samolotem - w wysokości wynikającej z ceny biletu, bez ograniczeń co do rodzaju i klasy środka transportu,
- koszty przejazdu firmowym samochodem (będącym środkiem trwałym) - dotyczy wszelkich wydatków faktycznie poniesionych, np. na zakup paliwa, opłat za parking, na przejazd drogami płatnymi i autostradami, mycie samochodu, naprawę, holowanie - udokumentowane np. fakturami, rachunkami, dowodami opłat,
- koszty przejazdu samochodem niebędącym środkiem trwałym, który jest używany na podstawie ewidencji przebiegu pojazdu - dotyczy wydatków wyłącznie do wysokości wynikającej z kilometrówki (tu podatnik ma obowiązek prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu); Ministerstwo Finansów wyjaśniło dodatkowo, że w ramach limitu kilometrówki (a nie osobno) przedsiębiorca rozlicza także ewentualne opłaty parkingowe czy przejazdy płatnymi drogami i autostradami, z wyłączeniem czynszu najmu samochodu - co, jak przypomniano - wynika z interpretacji ogólnej MF z 8 listopada 2013 r., nr DD2/033/55/MWJ/13/RD-111005.

Jednocześnie Ministerstwo Finansów zwróciło uwagę na dwie ważne kwestie:

- na wydatki związane z parkowaniem samochodu, udokumentowane biletem z parkometru, kuponem, biletem jednorazowym, które nie zawierają danych przedsiębiorcy, sporządza się dowód wewnętrzny i dołącza do niego posiadany dokument,
- wydatki poniesione za granicą, na zakup paliwa i olejów mogą być dokumentowane paragonami lub dowodami kasowymi; na ich odwrocie należy wpisać dane przedsiębiorcy oraz rodzaj zakupionego towaru.

Do kosztów uzyskania przychodów przedsiębiorca może zaliczyć także:

- koszty noclegu w wysokości stwierdzonej fakturą lub rachunkiem (przedsiębiorcy nie obowiązują limity dotyczące pracowników),
- koszty dojazdu środkami komunikacji miejscowej w wysokości stwierdzonej biletem za przejazd, z którego będzie wynikała kwota poniesionego wydatku na konkretny środek transportu (przedsiębiorcy nie obowiązują ryczałty dotyczące pracowników),
- inne wydatki, takie jak np. koszty zakupu biletów na różnego rodzaju targi, wystawy, pokazy, koszty opłaty za bagaż w wysokości stwierdzonej fakturą lub rachunkiem,
- diety do wysokości diet przysługujących pracownikom - na podstawie dowodu wewnętrznego zwanego rozliczeniem podróży służbowej.

Ponadto Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że wydatki na wyżywienie - mimo ich udokumentowania - nie stanowią kosztów uzyskania przychodów oraz że przedsiębiorcy - poza dietą - nie przysługują żadne ryczałty.

W kwestii przeliczania kosztów podróży wyrażonych w walucie obcej Ministerstwo Finansów stwierdziło, że przedsiębiorca przelicza koszty podróży służbowej w następujący sposób:

- w przypadku wydatków faktycznie ponoszonych (np. opłat za przejazd autostradą, nocleg) - wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktur (innych dowodów) dokumentujących koszty związane z podróżą,

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

- w przypadku diety – wg średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień wystawienia dowodu wewnętrznego.

4. Skanowanie faktur i ich przechowywanie w formie elektronicznej – interpretacja organu podatkowego.

Dopuszczalne jest skanowanie papierowych faktur i ich przechowywanie oraz udostępnianie organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej wyłącznie w formie elektronicznej - interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 21 lipca 2016 r., nr 1061-IPTPP3.4512.286.2016.2.MJ.

Spółka będąca czynnym podatnikiem VAT otrzymywała faktury wystawiane zarówno w formie papierowej, jak i w formie elektronicznej. Z uwagi na dużą ilość przeprowadzanych transakcji i tym samym dużą ilość faktur papierowych, spółka wdrożyła elektroniczny system otrzymywania i przechowywania faktur papierowych (dalej: system). System pozwalał na zapis faktur w formacie elektronicznym (w formie skanu). Elektroniczne obrazy zeskanowanych faktur miały być przechowywane, w sposób:

- zapewniający niezwłoczny dostęp do przechowywanych faktur, a w razie konieczności udostępnienia ich treści organom podatkowym, także pobór i przetwarzanie danych w nich zawartych,
- dający pewność co do podmiotu, od którego spółka otrzymała daną fakturę (spółka dokonywała porównania danych dotyczących danego sprzedawcy oraz zrealizowanej dostawy lub usługi z innymi dostępnymi spółce informacjami; weryfikacja pozwalała na ustalenie wiarygodnej ścieżki audytu pomiędzy daną fakturą a zrealizowaną na rzecz spółki przez konkretnego kontrahenta dostawą towarów lub świadczeniem usług),
- umożliwiający utworzenie ich obrazu w formacie czytelnym przy wykorzystaniu systemu komputerowego w oparciu o ogólnie dostępne oprogramowanie (faktury były przechowywane przez spółkę co najmniej do momentu upływu okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego).

Spółka powzięła jednak wątpliwość, czy dopuszczalne jest skanowanie i przechowywanie otrzymywanych papierowych faktur oraz ich udostępnianie organom podatkowym lub organom kontroli skarbowej wyłącznie w formie elektronicznej. W związku z tym wystąpiła z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w tej kwestii. Sama zajęła zaś stanowisko, że jej działania w zakresie skanowania faktur papierowych oraz przechowywania i udostępniania właściwym organom wyłącznie w formie elektronicznej są dopuszczalne.

Organ podatkowy uznał stanowisko podatnika za prawidłowe i stwierdził, że: "(...) obowiązujące regulacje prawne dopuszczają możliwość przechowywania faktur (otrzymywanych w formie papierowej) w formie elektronicznej, w dowolny sposób, jednakże sposób ten – jak wymaga ustawodawca – ma zapewniać przechowywanie faktur w podziale na okresy rozliczeniowe w sposób zapewniający łatwe ich odszukanie oraz autentyczność pochodzenia, integralność treści i czytelność tych faktur od momentu ich otrzymania do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Ponadto podatnik zobowiązany jest zapewnić odpowiednim organom na żądanie, zgodnie z odrębnymi przepisami,

bezwzględny dostęp do faktur, a w przypadku faktur przechowywanych w formie elektronicznej – również bezwzględny ich pobór i przetwarzanie danych w nich zawartych. W przypadku przechowywania faktur poza terytorium kraju, podatnik jest obowiązany, za pomocą środków elektronicznych, zapewnić dostęp on-line do tych faktur (...)” .

Organ podatkowy zastrzegł jednak, że weryfikacja prawidłowości stosowanego przez spółkę systemu przechowywania faktur w formie elektronicznej oraz wypełnienia warunków zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności treści i czytelności faktur elektronicznych wymaga wiedzy specjalistycznej. Ostatecznej weryfikacji może dokonać wyłącznie właściwy organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej w toku kontroli podatkowej lub skarbowej.

5. Czy wystawienie faktury zwalnia z obowiązku ewidencji transakcji w kasie rejestrującej ? – interpretacja organu podatkowego.

Wystawienie faktury nie zawsze oznacza brak obowiązku zaewidencjonowania sprzedaży przy użyciu kasy fiskalnej. Uwarunkowane w ten sposób zwolnienie dotyczy bowiem ściśle określonych czynności - interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 20 czerwca 2016 r., nr IBPP3/4512-198/16/KS.

Czynny podatnik VAT dokonywał sprzedaży, m.in. na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Nie dokonywał on sprzedaży towarów ani usług, które muszą być obowiązkowo ewidencjonowane (wymienionych w § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących - Dz. U. z 2016 r. poz. 1215; dalej: rozporządzenia). Podatnik uznał, że skoro dokumentował każdą sprzedaż towarów i usług wystawiając fakturę, nie ma on obowiązku ewidencjonowania sprzedaży przy pomocy kasy rejestrującej.

Organ podatkowy uznał stanowisko podatnika za nieprawidłowe. Przypomniał on, że obowiązek prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących wynika z art. 111 ust. 1 ustawy o VAT i dotyczy podatników dokonujących sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych. Z kolei kwestie dotyczące między innymi zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących oraz terminów rozpoczęcia prowadzenia tej ewidencji reguluje ww. rozporządzenie. Zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania zostało określone m.in. w § 2 rozporządzenia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia – zwalnia się z obowiązku ewidencjonowania w roku podatkowym, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2016 r., czynności wymienione w załączniku do rozporządzenia.

Powyższe zwolnienie jest zwolnieniem przedmiotowym z obowiązku ewidencjonowania obrotu za pomocą kasy rejestrującej, tj. dotyczy przedmiotu prowadzonej działalności. Przy czym, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, w przypadku podatników dokonujących dostawy towarów lub świadczenia usług, o których mowa w poz. 21, 26, 27 i 49 załącznika do rozporządzenia, zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli dostawa towarów i świadczenie usług w całości zostały udokumentowane fakturą. W pozycjach tych wymienione zostały:

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

- poz. 21 - PKWiU ex 55.90.1 - pozostałe usługi związane z zakwaterowaniem (z wyłączeniem PKWiU 55.90.13.0), wyłącznie: usługi krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane (z wyłączeniem usług hotelarskich i turystycznych);
- poz. 26 - PKWiU ex 68.20.1 - wynajem i usługi zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi;
- poz. 27 - PKWiU ex 68.3 - usługi związane z obsługą rynku nieruchomości;
- poz. 49 - dostawa towarów i świadczenie usług, które na podstawie przepisów o podatku dochodowym są zaliczane przez podatnika do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji.

W świetle powyższych przepisów, organ podatkowy uznał, że **zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży w kasie rejestrującej, ze względu na dokumentowanie całości sprzedaży fakturą, dotyczy wyłącznie enumeratywnie wskazanych przez ustawodawcę czynności**. W związku z tym podatnik, który wykonuje czynności inne niż wyżej wymienione, nie może korzystać ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania w związku z dokumentowaniem całej sprzedaży fakturami.

6. Uchwalono ustawę o centralizacji rozliczeń jednostek samorządu terytorialnego.

W dniu 5 września 2016 r. uchwalono ustawę z dnia 5 września br. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (tzw. ustawa o centralizacji).

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 października 2016 r.

Zgodnie z ww. ustawą, centralizacja rozliczeń VAT obejmie jednostki organizacyjne utworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego (przez jednostki organizacyjne należy rozumieć jednostki budżetowe lub samorządowe zakłady budżetowe) oraz urzędy gminy, starostwa powiatowe i urzędy marszałkowskie. Ustawa określa szczególne zasady dokonywania przez jednostki samorządu terytorialnego:

- rozliczeń podatku i jego korekt za okresy rozliczeniowe upływające przed dniem centralizacji;
- zwrotu środków przeznaczonych na realizację projektów w przypadku zmiany kwalifikowalności podatku w związku z wyrokiem TSUE z 29 września 2015 r. w sprawie C-276/14.

Należy zaznaczyć, że **jednostka samorządu terytorialnego musi rozpocząć rozliczanie VAT wraz ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi najpóźniej od dnia 1 stycznia 2017 r.** Może zatem podjąć decyzję o centralizacji rozliczeń VAT przed ww. obowiązkowym terminem jej wprowadzenia, tj. w 2016 r.

7. Przedłużono termin składania JPK VAT podmiotom z sektora finansów publicznych.

W Dzienniku Ustaw z 25 sierpnia 2016 r., pod poz. 1337, opublikowano rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie przedłużenia terminu przekazywania informacji, o której mowa w art. 82 § 1b Ordynacji podatkowej.

Jak informowało Ministerstwo Finansów, podmioty realizujące istotne zadania publiczne zgłaszały trudności w dostosowaniu się od 1 lipca 2016 r. do wymogu obligatoryjnego składania informacji o prowadzonej ewidencji w VAT w formie JPK (plik JPK_VAT). Wychodząc naprzeciw tym trudnościom, ww. **rozporządzeniem przedłużono do 31 stycznia 2017 r. termin przekazania przez podmioty realizujące zadania publiczne informacji o prowadzonej ewidencji VAT za okresy od lipca do grudnia 2016 r.**

Przedłużenie terminu składania JPK_VAT dotyczy większości podmiotów tworzących sektor finansów publicznych, zobowiązanych do złożenia tej informacji od 1 lipca 2016 r., w tym w szczególności organów władzy publicznej, sądów i trybunałów, organów kontroli państwowej i ochrony prawa oraz urzędów obsługujących te organy, jak również jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, tj. z dniem 25 sierpnia 2016 r.

8. Wdrażanie Jednolitego Pliku Kontrolnego – ważny komunikat Ministerstwa Finansów.

Ministerstwo Finansów informuje, że podmioty prowadzące księgi podatkowe przy użyciu arkuszy kalkulacyjnych są (będą) obowiązane do comiesięcznego przekazywania za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacji o ewidencji prowadzonej dla celów VAT w postaci JPK.

W dniu 26 września 2016 r. na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl) pojawił się komunikat "Wdrażanie Jednolitego Pliku Kontrolnego". MF informuje m.in., że: "(...) od 1 stycznia 2017 roku obowiązkowi składania JPK będą podlegały kolejne grupy podatników – średni i mali przedsiębiorcy. Data złożenia sprawozdania za pierwszy okres będzie przypadła 25 lutego 2017 roku. Aby ułatwić wykonywanie tego obowiązku, Ministerstwo Finansów udostępni pracownikom bezpłatną aplikację do składania sprawozdań w tym formacie. (...) Oprogramowanie będzie umożliwiała walidację danych wejściowych zapisanych w arkuszu kalkulacyjnym, generowanie dokumentu JPK VAT w oparciu o tak przygotowane dane, a następnie import przygotowanego dokumentu JPK do Ministerstwa Finansów. Aplikacja zostanie udostępniona do końca listopada 2016 roku."

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

MF dostrzegło więc potrzeby przedsiębiorców, którzy do prowadzenia ksiąg podatkowych (m.in. ewidencji zakupu i sprzedaży VAT) posługują się arkuszami kalkulacyjnymi (np. Excel) i wyszło im naprzeciw. Stworzenie oprogramowania na szczeblu MF nie narazi bowiem średnich i małych przedsiębiorców (posługujących się arkuszami kalkulacyjnymi do prowadzenia ksiąg podatkowych) na ponoszenie wydatków na oprogramowanie przystosowane do celów JPK. Z powyższej informacji Ministerstwa Finansów wynika, że - przy użyciu oprogramowania udostępnionego przez MF - podmiot prowadzący ewidencje zakupu i sprzedaży VAT w arkuszu kalkulacyjnym będzie mógł sprawdzić poprawność tak przygotowanych danych, wygenerować JPK VAT i wysłać go do Ministerstwa Finansów.

9. Jednolity Plik Kontrolny i elektroniczne kontrole podatkowe.

Od 1 lipca 2016 roku urzędy skarbowe przeprowadzają kontrole podatkowe w sposób elektroniczny. Umożliwia im to Jednolity Plik Kontrolny – schemat, w którym docelowo każda firma będzie musiała udostępnić swoje dane finansowo-księgowo kontrolerowi na jego żądanie.

System podatkowy w Polsce jest nieszczelny. Wprowadzenie elektronicznych kontroli ma podnieść ich efektywność oraz skuteczność ściągania podatków. Ministerstwo Finansów przewiduje, że uszczelnienie systemu podatkowego docelowo ma zwiększyć budżet państwa o 15 mld złotych.

W poprzednim wydaniu DORADCY zostały podane, w ujęciu tabelarycznym, wszystkie terminy dotyczące JPK w zależności od statusu podmiotu. Elektroniczne kontrole podatkowe docelowo będą dotyczyć wszystkich przedsiębiorców. W pierwszej kolejności zostały wdrożone w dużych firmach, następnie stopniowo będą rozszerzane na wszystkie podmioty gospodarcze, a także jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, organy administracji publicznej. Obowiązek JPK w zakresie deklaracji VAT obejmie małe i średnie firmy już od 1 stycznia 2017 r. Jednolity Plik Kontrolny (JPK) to specjalnie opracowany format, w którym przedsiębiorcy są zobowiązani przekazywać dane do kontroli. JPK powinien stanowić integralny element systemu finansowo-księgowego, handlowego i magazynowego.

10. Wzór nowej deklaracji importowej.

W Dzienniku Ustaw z 18 sierpnia 2016 r., pod poz. 1277, opublikowano rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie deklaracji importowej dla podatku od towarów i usług.

Mocą tego rozporządzenia, zmieniono wzór deklaracji importowej dla podatku od towarów i usług (VAT-IM). Było to spowodowane koniecznością dostosowania wzoru deklaracji do nowego brzmienia art. 33b ustawy o VAT (w związku ze zmianami w prawie celnym). "Nowy" wzór deklaracji importowej dla podatku od towarów i usług będzie stosowany począwszy od rozliczeń podatku z tytułu importu towarów dokonywanego w miesiącu następującym po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 20 sierpnia 2016 r.

**11. Nowelizacja przepisów o zwrocie VAT od importu towarów
związana ze zmianami w prawie celnym.**

W Dzienniku Ustaw z 18 sierpnia 2016 r., pod poz. 1281, opublikowano rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie miejsca świadczenia usług oraz zwrotu kwoty podatku naliczonego jednostce dokonującej nabycia (importu) towarów lub usług.

Mocą tego rozporządzenia, uchylono § 5 ust. 8 dotychczasowego rozporządzenia w powyższej sprawie, odnoszący się do zwrotu VAT zapłaconego od importu towarów objętych procedurą uszlachetniania czynnego w systemie ceł zwrotnych lub poddanych procesowi uszlachetniania czynnego w systemie zawiesznień. Uchylenie tego przepisu jest konsekwencją zmian w procedurach celnych.

Rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, tj. 2 września 2016 r.

**12. Stawka godzinowa przy umowach zlecenia I o świadczenie usług
od 1 stycznia 2017 r.**

W Dzienniku Ustaw z 17 sierpnia 2016 r., pod poz. 1265, opublikowano ustawę z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych innych ustaw. Na mocy tej nowelizacji, wprowadzono wymóg zapewnienia minimalnej stawki godzinowej dla osób świadczących pracę na podstawie umowy zlecenia lub o świadczenie usług. Wysokość stawki minimalnej dla zleceniobiorców i świadczących usługę będzie podlegała corocznie waloryzacji o wskaźnik wynikający z podzielenia wysokości minimalnego wynagrodzenia ustalonej na rok następny przez wysokość minimalnego wynagrodzenia obowiązującą w roku, w którym odbywają się negocjacje w ramach Rady Dialogu Społecznego.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w informacji z 8 sierpnia 2016 r. (dostępnej na stronie www.mpips.gov.pl) wskazało, że "(...) Minimalna stawka godzinowa będzie wzrastała w stopniu równym wzrostowi minimalnemu wynagrodzenia ustalanego dla pracowników. Od 1 stycznia 2017 roku, przy kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę wynoszącej 2000 zł, wprowadzana minimalna stawka godzinowa dla określonych umów cywilnoprawnych wynosić będzie – zgodnie z przepisami ustawy – 13 zł za godzinę. W latach kolejnych, wysokość tej stawki uzależniona będzie również od corocznej dynamiki wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę. (...)"

Zgodnie z omawianą nowelizacją, zleceniobiorca lub świadczący usługę nie będzie mógł się zrzec prawa do wynagrodzenia w wysokości minimalnej ani przenieść tego prawa na inną osobę. Jeżeli umowa zlecenia lub o świadczenie usług będzie zawarta na okres dłuższy niż 1 miesiąc, wynagrodzenie w wysokości minimalnej będzie musiało być wypłacane co najmniej raz w miesiącu.

Nowelizacja nakłada na strony obowiązek ustalenia w umowie sposobu potwierdzania liczby godzin wykonania zlecenia (świadczenia usług). Jeżeli kwestie te nie zostaną uregulowane

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

w umowie, zleceniobiorca lub świadczący usługę będzie zobowiązany przekładać w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej informację o liczbie godzin wykonania zlecenia lub usług, w terminie poprzedzającym wypłatę wynagrodzenia.

Jeżeli w umowie zlecenia lub o świadczenie usług strony ustalą wynagrodzenie w wysokości niezapewniającej minimalnej stawki godzinowej, wówczas zleceniobiorcy lub wykonującemu usługę przysługuje stawka na poziomie minimalnym. Wypłacanie osobie świadczącej pracę na podstawie umowy zlecenia lub o świadczenie usług wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w wysokości niższej niż minimalna będzie wykroczeniem zagrożonym karą grzywny od 1.000 zł do 30.000 zł.

Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. przewiduje kilka wyjątków od obowiązku zapewnienia godzinowej stawki minimalnej zatrudnionym w ramach umowy zlecenia i o świadczenie usług. Z zakresu nowych przepisów wyłączone są, m.in. umowy zlecenia (o świadczenie usług), jeżeli o miejscu i czasie wykonania zlecenia lub świadczenia usług decyduje przyjmujący zlecenie lub świadczący usługi i przysługuje mu wyłącznie wynagrodzenie prowizyjne.

Inną ważną zmianą wprowadzoną ustawą nowelizującą jest uchylenie przepisu ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, na mocy którego pracownikowi w okresie pierwszego roku pracy w ramach stosunku pracy może być przyznane wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej 80% wynagrodzenia minimalnego. Od 1 stycznia 2017 r. każdy pracownik zatrudniony na podstawie stosunku pracy, bez względu na swój staż pracy, będzie miał prawo do 100% wynagrodzenia minimalnego (przy uwzględnieniu proporcji tego wynagrodzenia do wymiaru etatu). Ponadto, od 1 stycznia 2017 r. do wynagrodzenia za pracę na poziomie minimalnym nie będzie można wliczać dodatku za pracę w nocy.

Ustawa nowelizująca wchodzi w życie generalnie od 1 stycznia 2017 r. (m.in. w zakresie stawki godzinowej dla zleceniobiorców, ujednoclenia wysokości wynagrodzenia minimalnego dla pracowników i wyłączenia dodatku za pracę w nocy z wynagrodzenia minimalnego), z wyjątkiem kilku przepisów, które **weszły w życie z dniem ogłoszenia oraz 1 września br.**

13. Deklarację VAT-14 można składać drogą elektroniczną bez kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

W Dzienniku Ustaw z 22 sierpnia 2016 r., pod poz. 1306, opublikowano rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone.

Zgodnie z "nowym" § 7 pkt 13 znowelizowanego rozporządzenia, deklaracja o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych (VAT-14) może być opatrywana podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy certyfikatu Służby Celnej.

Ponadto zmieniono, m.in. treść § 4 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia, wskazując, że deklaracje i podania są opatrzone, m.in. kwalifikowanym podpisem elektronicznym (a nie - jak dotychczas: bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, Dz. U. z 2013 r. poz. 262 ze zm.).

Sposób opatrywania deklaracji i podań kwalifikowanym podpisem elektronicznym określa załącznik do znowelizowanego rozporządzenia.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tj. 23 sierpnia 2016 r.

14. Stanowisko Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie inwentaryzacji.

W Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z 28 lipca 2016 r., pod poz. 55, opublikowano uchwałę nr 5/2016 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów.

Stanowisko nawiązując do zapisów art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości, wyjaśnia problemy merytoryczne i organizacyjne, powstające przy przeprowadzaniu inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów, zwanych dalej zapasami.

Uzasadnieniem wydania stanowiska jest powszechność problemów, jakie w praktyce stwarza inwentaryzacja zapasów drogą spisu z natury. W stanowisku przedstawiono dobre praktyki oraz wskazówki sprzyjające prawidłowej i sprawnej inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury.

Właściwa organizacja i prawidłowy, a zarazem sprawny przebieg spisu z natury, decydują bowiem o wiarygodności jego rezultatów, jednocześnie pozwalając na zmniejszenie czasu- i kosztochłonności czynności spisowych oraz ograniczenie zakłóceń działalności jednostki podczas spisu.

Stanowisko weszło w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów, czyli z dniem 28 lipca br.

15. Cena promocyjna nie zawsze wpływa na rozliczenie VAT – wyrok NSA.

Stosowanie znacznych rabatów jest niedopuszczalne w takim zakresie, w jakim ma ono służyć obejściu przepisów prawa i unikaniu opodatkowania VAT danej czynności. Podstawa opodatkowania VAT powinna odzwierciedlać wynagrodzenie faktycznie należne dostawcy lub usługodawcy z tytułu danej transakcji - wyrok NSA z 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt I FSK 1904/14.

Sprawa rozstrzygana przez NSA dotyczyła czynnego podatnika VAT działającego w branży deweloperskiej. Planował on sprzedawać mieszkania w stanie wykończonym (tzw. "pod

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

klucz") na tych samych zasadach dla każdego potencjalnego klienta. Oferta miała obejmować, m.in.: malowanie pomieszczeń, ułożenie podłóg, zamontowanie drzwi wewnętrznych, wykończenie łazienek, montaż oświetlenia oraz wykonanie zabudowy kuchennej wraz z instalacją sprzętu AGD. Podatnik zamierzał zastosować promocyjną cenę za wykończenie i wyposażenie lokalu (odbiegającą od wartości rynkowej świadczenia, np. 1 zł) dla klientów, którzy w określonym czasie dokonają zakupu mieszkania. Wartość tego wykończenia i wyposażenia zostałaby w rzeczywistości w kalkulowana w cenę 1 m² lokalu mieszkalnego, ponieważ obniżka w istocie wspierałaby jedynie cel marketingowy (zwiększenie konkurencyjności oferty).

Podatnik wystąpił z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w kwestiach:

- 1) czy promocyjna cena sprzedaży, istotnie odbiegająca od wartości rynkowej świadczenia, będzie stanowiła podstawę opodatkowania VAT?
- 2) czy będzie miał on prawo do odliczenia VAT z tytułu nabycia towarów i usług służących wykonaniu świadczenia objętego promocją (nabywane towary i usługi wykorzystywane do wykończenia i wyposażenia lokali miały służyć wyłącznie do wykonywania czynności opodatkowanych)?

Podatnik uznał, że z uwagi na swobodę ustalania cen sprzedawanych towarów lub świadczonych usług, będzie miał prawo tak kształtować poziom wynagrodzenia, aby prowadzona działalność gospodarcza była opłacalna. Wobec tego, podstawą opodatkowania VAT sprzedawanego wykończenia i wyposażenia mieszkań powinna być cena promocyjna. Ponadto podatnik stwierdził, że przepisy ustawy o VAT nie ograniczają prawa do odliczenia podatku w przypadku sprzedaży towarów po cenach promocyjnych. W związku z tym uznał, że będzie mu przysługiwało prawo do pełnego odliczenia VAT.

Dyrektor Izby Skarbowej uznał stanowisko podatnika za nieprawidłowe w zakresie ustalenia podstawy opodatkowania VAT. Organ wskazał, że sprzedaż wykończenia i wyposażenia mieszkań w rzeczywistości nie będzie dokonywana po cenie promocyjnej, uwzględniającej rabat w rozumieniu art. 29 ust. 4 ustawy o VAT (w brzmieniu obowiązującym do końca 2013 r.). Podatnik zamierzał bowiem wliczać wartość ekonomiczną wykończenia i wyposażenia w cenę 1 m² lokalu mieszkalnego, a promocja miała jedynie mieć charakter marketingowy. Sprzedaż nie miała następować zatem poniżej ceny rynkowej. W ocenie organu, kwoty promocyjne mogłyby być podstawą opodatkowania tylko wówczas, gdyby sprzedawca - nigdy i w żadnej innej formie - nie otrzymał od nabywcy wyższej ceny. W rozpatrywanej sprawie podatnik zamierzał natomiast pobrać od nabywcy rzeczywistą wartość wykończenia i wyposażenia za lokal. W konsekwencji organ podatkowy uznał, że podatnik był zobowiązany do ustalenia podstawy opodatkowania w oparciu o art. 29 ust. 1 ustawy o VAT, tj. w kwocie obejmującej całość świadczenia należnego od nabywcy, pomniejszonej o podatek, bez uwzględnienia rabatu, o którym mowa w art. 29 ust. 4 tej ustawy, gdyż taki nie wystąpił.

Ostatecznie sprawa trafiła do NSA. Sąd podkreślił, że podstawa opodatkowania VAT powinna odzwierciedlać wynagrodzenie faktycznie otrzymane/należne dostawcy lub usługodawcy z tytułu danej transakcji. Sąd uznał, że ustalenie ceny niższej od rynkowej powinno być uzasadnione względami ekonomicznymi towarzyszącymi danej transakcji (np. gdy stanowi to element strategii podatnika, który ma doprowadzić do umocnienia jego pozycji na rynku, do zwiększenia wolumenu sprzedaży, czy uzyskania innych ekonomicznych korzyści z tak realizowanej transakcji). Każdy zastosowany upust winien być uzasadniony ekonomicznie

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

i prowadzić w końcowym efekcie do osiągnięcia celu, jaki został wytyczony dla działalności gospodarczej, czyli zarobku. Sąd zauważył jednak, że stosowanie znacznych rabatów jest niedopuszczalne w takim zakresie, w jakim ma ono służyć obejściu przepisów prawa i unikaniu opodatkowania danej czynności.

Ostatecznie NSA uznał za słuszne stanowisko organu podatkowego i stwierdził:

“... Organ miał pełne podstawy do uznania, że nie jest dopuszczalne ustalenie (...) ceny w oderwaniu od ekonomicznej wartości świadczenia wzajemnego, a z taką sytuacją mamy do czynienia w przedstawionym we wniosku stanie faktycznym. Cena promocyjna nie jest bowiem wynikiem zastosowania rabatu, ale takiej kalkulacji, w której wartość ekonomiczna wykończenia i wyposażenia lokalu będzie zapłacona na rzecz wnioskodawcy w ramach ceny za 1 m² lokalu. Sprzedaż po cenie promocyjnej wykończenia i wyposażenia lokalu występowałaby bowiem jedynie wtedy, gdyby ich cena była ustalana poniżej wartości rynkowej, tzn. z rzeczywistym rabatem w stosunku do sprzedaży przez wnioskodawcę przedmiotowego wyposażenia i wykończenia innym nabywcom po cenie rynkowej, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Wnioskodawca zamierza bowiem pobrać od nabywcy rzeczywistą wartość wykończenia i wyposażenia lokalu. W takiej sytuacji nie można uznać, że kwotą należną wnioskodawcy będzie wyłącznie cena promocyjna, bowiem jak słusznie przyjął organ podatkowy, nie będzie to jedyne świadczenie należne wnioskodawcy z tytułu wykończenia i wyposażenia lokalu. (...).”

16. Podatek od sprzedaży detalicznej zostanie zawieszony.

Komisja Europejska wydała negatywną dla Polski decyzję w sprawie podatku od sprzedaży detalicznej. W związku z tym Minister Finansów, na konferencji prasowej zorganizowanej w dniu 20 września br., poinformował o zawieszeniu poboru tego podatku w obecnej formie. Jednocześnie zapowiedział, że Radzie Ministrów zostanie zaproponowana ustawa o podatku od sprzedaży detalicznej w nowej formie.

Nowy podatek miałby obowiązywać od 1 stycznia 2017 r.

17. Inwentaryzacja niektórych składników aktywów.

Do jednych z ważniejszych prac, które przeprowadza się przed sporządzeniem sprawozdania finansowego, należy ustalenie i sprawdzenie stanu aktywów i pasywów za pomocą inwentaryzacji. Zasadniczo, inwentaryzację jednostki przeprowadzają na ostatni dzień roku obrotowego. Przy czym termin i częstotliwość inwentaryzacji uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację składników aktywów rozpocznie się nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończy do 15 dnia następnego roku (art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości).

Jeśli rok obrotowy jednostki jest zgodny z rokiem kalendarzowym, to prace inwentaryzacyjne dotyczące niektórych składników aktywów jednostka może rozpocząć już 1 października 2016 roku i mogą one trwać aż do 15 stycznia 2017 roku.

W takim przypadku stan aktywów, ustalony drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda przed ostatnim dniem roku obrotowego, podlega korekcie o przychody/zwiększenia (korekta

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

in plus) i rozchody/zmniejszenia (korekta in minus), jakie nastąpiły między przeprowadzoną na określony dzień inwentaryzacją a datą, na którą ustalono stan tych aktywów według ksiąg rachunkowych. Stan aktywów, ustalony drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda po ostatnim dniu roku obrotowego do 15 dnia następnego miesiąca kolejnego roku obrotowego, podlega natomiast korekcie o przychody/zwiększenia (korekta in minus) i rozchody/zmniejszenia (korekta in plus), które nastąpiły w nowym roku obrotowym, w celu porównania ze stanem tych aktywów wynikającym z ksiąg rachunkowych.

Uwaga: Zasada wynikająca z art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości nie ma jednak zastosowania do następujących składników:

- aktywów pieniężnych,
- papierów wartościowych,
- produkcji w toku produkcji,
- materiałów, towarów i produktów gotowych, których wartość na dzień zakupu lub wytworzenia jest odnoszona bezpośrednio w koszty.

Składniki te są obowiązkowo inwentaryzowane na ostatni dzień każdego roku obrotowego.

18. Wstępna opłata leasingowa jako koszt podatkowy – interpretacja organu podatkowego.

Wstępna opłata leasingowa (mająca charakter opłaty samoistnej i bezzwrotnej) może zostać zaliczona do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo w dacie poniesienia pomimo, iż dla celów rachunkowych opłata ta jest rozliczana w kosztach podatkowych w czasie (poprzez odpisy amortyzacyjne) – takie stanowisko zajął Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 30 sierpnia 2016 r., nr IBPB-1-1/4510-162/16-1/ESZ.

W rozpatrywanej przez organ podatkowy sprawie spółka zamierzała zawrzeć umowy leasingu operacyjnego, których przedmiotem miały być maszyny, urządzenia, samochody. W związku z tymi umowami spółka byłaby zobowiązana uiścić opłaty wstępne. Opłaty te miały mieć charakter opłat samoistnych, bezzwrotnych i niezależnych od rat leasingowych. Ich poniesienie stanowiłoby warunek przystąpienia do realizacji umów leasingu. Faktury dokumentujące te opłaty zostałyby ujęte w księgach rachunkowych spółki w miesiącu ich otrzymania. Dla celów bilansowych opłaty te zwiększałyby wartość początkową maszyn/urządzeń/samochodów i byłyby rozliczane w kosztach w czasie, poprzez odpisy amortyzacyjne.

W związku z powyższym spółka zapytała organ podatkowy, czy przedmiotowe opłaty wstępne będą mogły zostać ujęte w kosztach uzyskania przychodów jednorazowo w dacie poniesienia, tj. w dniu, na który opłaty te ujęto (wpisano) w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanych faktur, bez konieczności rozliczania ich w kosztach podatkowych w czasie.

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

Organ podatkowy wskazał, że opłaty wstępne mają zazwyczaj charakter opłat samoistnych bezzwrotnych, nieprzypisanych do poszczególnych rat leasingowych, natomiast ich poniesienie jest warunkiem koniecznym do realizacji umowy leasingu. Takie opłaty leasingobiorca ponosi zanim leasing zostanie uruchomiony i to właśnie od ich wniesienia zależy, czy do leasingu w ogóle dojdzie. Według organu podatkowego, jeśli w umowie leasingu nie znajduje się zapis, zgodnie z którym opłaty te są opłatami na poczet usługi wykonywanej przez okres jej trwania, to należy je uznać za koszt jednorazowy, w momencie poniesienia. Nie ma bowiem podstaw, by traktować je jako koszt dotyczący okresu przekraczającego rok podatkowy. To, iż opłaty wstępne są warunkiem zawarcia umowy leasingu, nie musi oznaczać, że dotyczą one całego okresu trwania umowy.

Odnosząc się do momentu, w którym przedmiotowe opłaty mogą zostać uznane za koszt podatkowy, organ podatkowy wskazał, że wstępna opłata leasingowa to koszt pośrednio związany z przychodami, potrącalny zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 15 ust. 4d-4e ustawy o PDOP.

Mając powyższe na względzie, organ podatkowy uznał, iż:

“(…) ze względu na fakt, że w opisanym zdarzeniu przyszłym zaliczeniu do kosztów podatkowych podlegać będzie opłata wstępna wynikająca z zawartej umowy leasingu operacyjnego, wnioskodawca będzie mógł tę opłatę ewidencjonować jednorazowo w kosztach uzyskania przychodu. Dotyczy o jednakże wyłącznie ww. opłat, z uwagi na ich charakter, tzn. opłaty samoistnej i bezzwrotnej, nieprzypisanej do poszczególnych rat leasingowych podlegającej zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów leasingobiorcy na zasadach przewidzianych dla tzw. kosztów pośrednich, tj. w dacie poniesienia.

Wobec powyższego, opłata wstępna, ze względu na jej charakter, powinna być zaliczona do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo w momencie poniesienia, bez konieczności proporcjonalnego rozliczenia jej w stosunku do czasu trwania umowy leasingu (…).”

19. Odliczanie VAT z faktur zawierających braki formalne – wyrok TSUE.

Podatnik ma prawo odliczyć VAT wynikający z faktur zawierających braki formalne generalnie w dacie wystawienia faktur pierwotnych (a nie dopiero po ich skorygowaniu) – takie stanowisko zajął Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku C-518/14 z 15 września 2016 r., w którym odniósł się do odliczenia VAT z faktur zawierających błędy formalne, które skorygowano w okresie późniejszym.

Sprawa dotyczyła niemieckiej spółki, której organ podatkowy odmówił prawa do odliczenia podatku z faktur, na których brakowało numerów identyfikacyjnych wystawców (odpowiedników polskiego NIP). Spółka wprawdzie skorygowała te faktury poprzez dodanie brakujących numerów, ale fiskus odmówił jej prawa do odliczenia wstecz, gdyż uznał, że miała takie prawo dopiero w dniu korekty. Należy nadmienić, że kontrolę za lata 2008-2011 przeprowadzano w 2013 r., a korekt faktur dokonano w latach 2013-2014.

Spółka skierowała sprawę na drogę sądową. Ostatecznie niemiecki sąd postanowił zawiesić postępowanie i zwrócił się do TSUE z pytaniami prejudycjalnymi. TSUE miał ustalić m.in.:

“(…) czy (…) korekta faktur dotycząca obowiązkowych danych, a mianowicie numeru identyfikacyjnego do celów podatku VAT, nie wywołuje skutków wstecznych, czyli że wykonywane na podstawie skorygowanej faktury prawo do odliczenia nie odnosi się do roku, w którym ta faktura została pierwotnie wystawiona, lecz do roku, w którym faktura ta została skorygowana . (…).”

TSUE przypominał, że - jak orzekał wielokrotnie - prawo do odliczenia stanowi integralną część mechanizmu podatku VAT i co do zasady nie podlega ograniczeniu oraz, że przysługuje w sposób bezpośredni w stosunku do całego podatku obciążającego transakcje powodujące naliczenie podatku. Ponadto, podstawowa zasada neutralności VAT wymaga, aby prawo do odliczenia podatku naliczonego zostało przyznane w razie spełnienia przesłanek materialnych, nawet jeśli podatnicy nie spełnili niektórych wymogów formalnych. Posiadanie zaś faktury zawierającej dane przewidziane w art. 226 dyrektywy 2006/112 stanowi wymóg formalny, a nie materialnoprawną przesłankę prawa do odliczenia podatku. TSUE podkreślił, że państwa członkowskie są właściwe do ustanowienia sankcji z tytułu niespełnienia wymogów formalnych dotyczących wykonywania prawa do odliczenia VAT. Są one upoważnione do przyjęcia przepisów w celu zapewnienia prawidłowego poboru podatku i uniknięcia oszustw podatkowych, pod warunkiem jednak, że przepisy te nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów, ani nie podważają neutralności podatku VAT. Ostatecznie TSUE orzekł: “(…) art. art.167, 178 lit.a, 179, 226 pkt 3 Dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 roku w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, iż stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym, takim jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, zgodnie z którymi to przepisami korekta faktur dotycząca obowiązkowych danych, a mianowicie numeru identyfikacyjnego do celów podatku od wartości dodanej, nie wywołuje skutków wstecznych, czyli zgodnie z którymi wykonywane na podstawie skorygowanej faktury prawo do odliczenia nie odnosi się do roku, w którym ta faktura została pierwotnie wystawiona, lecz do roku, w którym faktura ta została skorygowana”.

Należy nadmienić, że wyroki TSUE wydane w sprawach innych krajów członkowskich generalnie są istotne również dla podatników polskich. Rozstrzygnięcie ww. wyroku wpisuje się w stanowisko polskich organów podatkowych. Nie kwestionują one bowiem prawa do odliczenia VAT z faktury zawierającej braki formalne (jeżeli z faktury wynika, kto jest stroną transakcji i co było przedmiotem sprzedaży).

II. ORZECZNICTWO SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH I INTERPRETACJE.

1. Udokumentowanie nakładów stanowiących wartość początkową środka trwałego.

Dowody dokumentujące poniesienie wydatków wpływających na wartość początkową środka trwałego nie mogą być zastąpione zeznaniami świadków. Twierdzenie podatnika, że wystarczającym dowodem poniesionych wydatków jest ewidencja środków trwałych, nie znajduje uzasadnienia prawnego.

NSA w wyroku z 2 czerwca 2016 r., sygn. IFSK 1103/14.

2. Zakup wyposażenia i narzędzi sfinansowany dotacją z urzędu pracy – interpretacja organu podatkowego.

Składniki majątku zakupione z dotacji uzyskanej z urzędu pracy, a niestanowiące środków trwałych, mogą być zaliczone bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów.

Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy w interpretacji indywidualnej z 27 lipca 2016 r., nr ITPB1/4511-418/16/JŁ.

3. Prawo do odliczenia VAT od wydatków poniesionych przez oddział spółki zagranicznej – postanowienie TSUE.

Polski oddział spółki zagranicznej ma prawo odliczyć VAT z tytułu zakupów wykorzystywanych na potrzeby czynności opodatkowanych tej spółki wykonywanych w państwie członkowskim jej siedziby.

TSUE w wyroku z 21 czerwca 2016 r., w sprawie C-393/15.

4. Nieodpłatne udostępnienie budynku a odpisy amortyzacyjne.

Odpis amortyzacyjny naliczony od tej części środka trwałego (nieruchomości), która została oddana do nieodpłatnego używania innemu podmiotowi, nie może być uznany za koszt uzyskania przychodu.

NSA w wyroku z 15 lipca 2016 r., sygn. II FSK 2735/14.

5. Świadczenia dla pracowników oddelegowanych nie są ich przychodem.

Koszty zakwaterowania i stworzenia odpowiedniego do warunków pracy zaplecza socjalnego (opłaty za internet, telefon, prąd itp.), jak również dojazdu do określonego i zmieniającego się w zależności od położenia budowy miejsca wykonywania pracy są kosztami pracodawcy ponoszonymi w jego interesie, nie zaś w interesie pracownika. Z tego tytułu u pracownika nie powstaje przychód.

NSA w wyroku z 9 sierpnia 2016 r., sygn. II FSK 1970/14.

6. Zapisy umowy a moment powstania obowiązku podatkowego w VAT.

Umowa łącząca strony transakcji ma istotne znaczenie dla prawidłowego ustalenia momentu powstania obowiązku podatkowego. Umowne uzgodnienie powtarzalności czynności powyżej jednego miesiąca może bowiem świadczyć o ciągłym charakterze usług.

NSA w wyroku z 21 lipca 2016 r., sygn. II FSK 833/16.

7. Opodatkowanie sprzedaży udziału w spółce osobowej.

Przychód uzyskany przez osobę fizyczną z tytułu zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce jawnej podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych jako przychód z praw majątkowych.

NSA w wyroku z 19 sierpnia 2016 r., sygn. II FSK 1863/14

8. Ulga prorodzinna tylko dla faktycznie wykonujących władzę rodzicielską.

Ulga prorodzinna przysługuje tylko rodzicowi, który faktycznie wykonuje władzę rodzicielską. Polega ona na sprawowaniu faktycznej pieczy nad małoletnim dzieckiem w sposób zapewniający jego prawidłowy rozwój, a w szczególności podejmowanie przez rodzica (rodziców) obowiązków w zakresie zaspokojenia potrzeb fizycznych, edukacyjnych i duchowych dziecka. Samo tylko uiszczanie alimentów na rzecz dziecka (nierzadko

Informator Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego

wymuszonych orzeczeniem sądowym), czy też sporadyczne spotkania z dzieckiem nie wypełniają tak rozumianego określenia "wykonywanie władzy rodzicielskiej".
NSA w wyroku z 27 lipca 2016 r., sygn. II FSK 2360/15

Informacje zawarte w „Doradcy” mają charakter ogólny i nie stanowią porady podatkowej ani prawnej. Wszelkie uwagi oraz sugestie prosimy kierować drogą mailową na adres Wielkopolskiego Stowarzyszenia Podatkowego: info@doradca-wsp.pl